

УДК: 657.6

Подолянчук О.А., Мельник М.Л.

Вінницький національний аграрний університет

ПОСЛІДОВНІСТЬ АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Виробнича діяльність підприємств в ринкових умовах повинна забезпечити виробництво такої продукції, яка могла б конкурувати на міжнародному ринку. Запаси є основою злагодженого та безперебійного процесу виробництва. Тому незалежний контроль їх руху, оцінки достовірності обліку займає важливе місце в економіці як підприємства, так і держави.

Згідно із Законом України «Про аудиторську діяльність» визначено, що аудит забезпечує надання користувачам фінансової звітності повної та правдивої інформації про фінансовий стан, власний капітал та результати фінансової діяльності для прийняття раціональних управлінських рішень.

Метою аудиту запасів є висловлення аудитором думки про те, чи відповідає інформація щодо руху і залишків запасів на підприємстві в усіх суттєвих аспектах нормативним документам.

Для досягнення основної мети аудиту запасів а також задоволення потреб користувачів в отриманні вірогідної інформації щодо залишків запасів аудиторі необхідно виконати наступні завдання: перевірити правильність визначення запасів активами суб'єктами господарювання, оцінити стан внутрішнього контролю, перевірити чи правильно здійснюється документальне відображення господарських операцій, встановити чи дотримується підприємство прийнятих методів оцінки та обліку виробничих запасів, перевірити чи здійснюється контроль за збереженням виробничих запасів у місцях їх збереження та на всіх етапах їх розвитку, встановити чи своєчасно виявляються лишки виробничих запасів непотрібні для підприємства, з метою їх реалізації чи обміну.

Значну частину запасів підприємства становлять виробничі запаси, які є однією з найважливіших складових собівартості продукції, робіт, послуг. Від правильності їх обліку залежить достовірність даних про отримання підприємством прибутку, збереження самих запасів тощо.

Предметну область аудиту виробничих запасів становлять: внутрішні нормативи та загальні документи клієнта; облікова політика з питань виробничих запасів; первинні документи та реєстри обліку по рахунках, призначених для ведення обліку виробничих запасів; реєстри зведеного синтетичного обліку; облікове відображення руху виробничих запасів; місця збереження виробничих запасів; технологічний процес виробництва.

Аудит виробничих запасів починають з перевірки своєчасності і повноти проведення інвентаризації запасів та контролю виконання угод з постачальниками і покупцями. Аудитор звертає увагу на терміни проведення інвентаризації, правильність визначення її результатів, вивчає склад комісії. Наступним етапом є перевірка правильності визначення збитків завданої матеріально відповідальною особою від нестачі товарно-матеріальних цінностей. Наступним кроком є перевірка шляхів: надходження виробничих запасів; придбані за відповідну плату; як внесок до статутного капіталу; отримані безплатно; виготовлені власними силами; в результаті обміну. Аудитор перевіряє правильність документального оформлення, своєчасність оприбуткування запасів. Також слід перевірити правильність складання актів розбіжності кількості та якості матеріальних цінностей, що надійшли. Наступним етапом є з'ясування аудитором встановлених методів оцінки запасів, які регламентовані обліковою політикою підприємства.

Варто відмітити, що виробництво, яке приносить прибуток, залежить від правильного здійснення операцій з надходженням, зберігання і списання виробничих запасів, а також достовірності його обліку. Тому, для проведення аудиту запасів аудитору потрібно досконало знати облікові аспекти операцій щодо руху виробничих запасів, нормативно-правове забезпечення аудиту дано об'єкта.

Таким чином, варто відмітити, що виробництво, яке приносить прибуток, залежить від правильного здійснення операцій з надходження, зберігання і списання виробничих запасів, а також достовірності його обліку. Тому аудит займає важливе місце в системі управління підприємства.